PIDTHONG NEWS

ข่าวปิดทอง

สาระเพื่อการพัฒนาชนบทอย่างยั่งยืน ฉบับที่ 1 / มกราคม 2565

โป่งลึก บางกลอย

พ้นเกณฑ์ความยากจน
พร้อมพัฒนาต่อยอดเป็น

SOCIAL LAB

ปิดทองฯ จับมือ 8 องค์กร
ชี้ แนวพระราชดำริ ช่วยสร้างภูมิคุ้มกัน

“อยู่รอด และยั่งยืน หลังโควิด”

ปิดทองหลังพระฯ
รับมอบรางวัล

“กาลพฤกษ์ทองคำ”

มะพร้าวน้ำหอมต้นเตี้ย

พืชเศรษฐกิจ เติมชีวิตหลังเกษียณอย่างยั่งยืน

บทบรรณาธิการ

สวัสดีปีใหม่ 2565

ติดตาม ปิดทองหลังพระฯ ได้ทุกช่องทาง

สวัสดีปีใหม่ผู้อ่านทุกท่าน ขอต้อนรับเข้าสู่ **"จดหมายข่าวปิดทอง"** รายไตรมาส ฉบับปฐมฤกษ์ โฉมใหม่ ในรูปแบบ E-BOOK ที่จะเป็นอีกหนึ่งช่องทางการเผยแพร่ข่าวสาร กิจกรรม ความรู้ และผลการดำเนินงานของมูลนิธิฯและสถาบันฯ เพื่อเผยแพร่แนวทางและวิธีการพัฒนาชนบทเชิงประยุกต์ตามแนวพระราชดำริ รวมถึงสาระความรู้และเคล็ดลับทางการเกษตรที่น่าสนใจจากเกษตรกรพื้นที่ต้นแบบ และในยุคโควิด-19 แบบนี้ ปิดทองหลังพระฯ เปิดช่องทางการติดตามข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพิ่มขึ้นที่ LINE OFFICIAL และ TIKTOK พบกับกิจกรรมสนุกและข่าวสาร สาระความรู้มากมาย สามารถสแกน QR Code ง่ายๆ ได้เลย

สุดท้ายนี้ ขอให้ทุกท่านมีความสุข มีแรงกายแรงใจในการทำหน้าที่ของตนเองในทุกๆ วัน ที่สำคัญ ห่างไกลโควิดกันทุกคน

เจ้าของ | มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เลขที่ 1 ถนนนครปฐม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ เลขที่ 989 อาคารสยามพิวรรธน์ ชั้น 26 ถนนพระราม 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ 0-2611-5000 โทรสาร 0-2658-1413 **| ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ** นายการัณย์ ศุภกิจวิเลขการ, นายจำเริญ ยุติธรรมสกุล, นายวีรเทพ พิรโรจน์ **| บรรณาธิการ** นางสาวพิจิตรา ยิ้มจันทร์ **| กองบรรณาธิการ** นายณัฐพล ภัทรกวงศ์ นางสาวหทัยรัตน์ พ่วงเชย นายณัฏฐพล จิระสกุลไทย นางสาวอารีรัตน์ สาลักษณ์ นายสุชาติ ถนอม **ผู้จัดทำ |** บริษัท แอร์บอร์นพรินต์ จำกัด 1519/21 ซอยลาดพร้าว 41/1 ถนนลาดพร้าว แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310 โทรศัพท์ 0-2939-9700 โทรสาร 0-2512-2208 E-mail : airborneprint2012@gmail.com, airborneprint2018@gmail.com

สารบัญ

ข่าวพื้นที่ปิดทอง

ปิดทองฯ จับมือ **"กรมชลฯ-สทนช."** พัฒนาแหล่งน้ำชุมชนลุ่มน้ำมูล 4

ปิดทองหลังพระฯ รับมอบรางวัล **"กาลพฤกษ์ทองคำ"** 6

ปิดทองฯ ใช้แอปพลิเคชัน ช่วยงานพัฒนาชุมชน ลดค่าใช้จ่าย 8

โคกล่าม-แสงอร่าม พร้อม **"ปลูกกัญชง"** พืชเศรษฐกิจตัวใหม่ของชุมชน 9

ธนาคารชุมชนทุ่งโป่งกิจการก้าวหน้า เงินหมุนเวียนพุ่งกว่า 5 แสนบาท 10

ปัตตานีฝ่าวิกฤตฯ ด้วยแนวพระราชดำริ พัฒนาระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ปลูกพืชผักสวนครัวลดรายจ่าย-เพิ่มรายได้ 11

เรื่องจากปก

โป่งลึก-บางกลอย พันเกณฑ์ความยากจน พร้อมพัฒนาต่อยอดเป็น Social Lab 12

Pidthong's infographic

ผลการดำเนินงานพื้นที่ต้นแบบ 9 จังหวัด ปี 2564 มูลนิธิปิดทองหลังพระฯ 16

เรื่องเล่าปิดทองฯ

ชีวิตที่เติมเต็มได้ด้วยความรู้และความรัก ของ นูรีซัน อภิบาลแบ 18

รายงานพิเศษ

ปิดทองฯ จับมือ 8 องค์กร ชี้ แนวพระราชดำริ ช่วยสร้างภูมิคุ้มกัน "อยู่รอด และยั่งยืน หลังโควิด" 22

เรื่องเล่าจากน้ำ

ทำน้อยได้มาก 750 เมตร แห่งความสุขของ ชุมชนบ้านหนองจิกแห่งแก่งกระจาน 26

เกษตรอินเทรนด์

มะพร้าวน้ำหอมต้นเตี้ย พืชเศรษฐกิจเติมชีวิตหลังเกษียณอย่างยั่งยืน 28

ต่อยอด สร้างผลิตภัณฑ์

ต่อยอดพัฒนา สู่หลาก **"แบรนด์"** จากผลิตภัณฑ์ชุมชน กล้วยสัมฉาบ ณ ทุ่งข้าวปวง 31

- **"HOEM"** ชาดอกกาแฟ โป่งลึก-บางกลอย
- ไก่ประดู่หางดำ มข.55

32

ปิดทองฯจับมือ “กรมชลฯ-สทนช.” พัฒนาแหล่งน้ำชุมชนลุ่มน้ำมูล

นายจำเริญ ยุติธรรมสกุล
รองผู้อำนวยการสถาบันปิดทองหลังพระฯ

ภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ คือการพัฒนาปรับปรุงแหล่งน้ำ เพราะถือเป็นหัวใจหลักของการทำเกษตรที่จะช่วยส่งผลให้เกษตรกรนั้นมีวิถีชีวิตที่ดีขึ้น

สถาบันปิดทองหลังพระฯ จึงได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ต้นแบบตลอดมา โดยขณะนี้กำลังดำเนินงานในโครงการพัฒนาปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กด้านทรัพยากรน้ำพื้นที่ 9 จังหวัดลุ่มน้ำมูล ประกอบไปด้วย จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี อันเป็นส่วนหนึ่งในโครงการฝ่าวิกฤตด้วยเศรษฐกิจและสังคมฐานรากให้พัฒนาก้าวไปตามแนวพระราชดำริ ในพื้นที่ 9 จังหวัดลุ่มน้ำมูล

นายจำเริญ ยุติธรรมสกุล รองผู้อำนวยการสถาบันฯ กล่าวว่า งานชิ้นนี้เป็นงานพิเศษเนื่องจากปิดทองหลังพระฯ ทำภารกิจเรื่องน้ำมาเยอะ ส่วนตนเองก็อยู่ในคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ซึ่งเห็นว่าลุ่มน้ำมูลเป็นลุ่มน้ำที่แล้งมาก หากแก้ไขปัญหาตรงนี้ได้

จะช่วยให้เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ปิดทองหลังพระฯ จึงมีแผนระยะที่ 4 ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติโครงการเพื่อซ่อมแซมแหล่งน้ำปีละ 125 โครงการ โดยกรมทรัพยากรน้ำจะเป็นหน่วยงานที่ตั้งงบประมาณผ่านไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้รัฐบาลอนุมัติงบประมาณลงมาเพื่อใช้ซ่อมแซมแหล่งน้ำที่เสนอโครงการไว้

ขณะนี้ความคืบหน้าในโครงการพัฒนาปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กด้านทรัพยากรน้ำพื้นที่ 9 จังหวัดลุ่มน้ำมูล ถึงขั้นตอนที่ร่วมกับทางจังหวัด อำเภอ และตำบล ออกไปสำรวจแหล่งน้ำเพื่อคัดเลือกเข้าโครงการ โดยแหล่งน้ำจะมี 2 ประเภทหลัก คือ แหล่งน้ำที่ถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองท้องถิ่นแล้วกับแหล่งน้ำธรรมชาติที่ชาวบ้านเป็นเจ้าของ มีการคัดเลือก 132 โครงการเพื่อตั้งงบประมาณ 2566 โดยให้ทางท้องถิ่นสำรวจออกแบบ และหางบประมาณในการซ่อมแซม

"ขอย้ำว่าสิ่งที่ปิดทองฯ ทำจะไม่เหมือนหน่วยงานราชการ คือ เราออกงบประมาณซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้ส่วนชาวบ้านต้องสละแรงงานมาร่วมแรงร่วมใจกันซ่อมแซม"

หนึ่งในแหล่งน้ำที่เข้าร่วมโครงการ

ในการสำรวจ พัฒนา ปรับปรุงแหล่งน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริให้มีประสิทธิภาพนั้น เน้นยึดหลักระบบการบริหารจัดการแผนงานโครงการและฐานข้อมูลสำหรับบูรณาการแผนเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทย (Thai Water Plan) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหาภัยแล้งซ้ำซาก เพื่อให้ประชาชนมีน้ำเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรอย่างเร่งด่วน

ทั้งนี้ก่อนจะลงมือปฏิบัติจริงจังในปี 2565 ปิดทองหลังพระฯ ได้ร่วมมือกับกรมชลประทาน (ชป.) และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เปิดอบรมปลัดอำเภอ เจ้าหน้าที่ด้านช่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ปิดทองหลังพระฯ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านการซ่อมแซม เสริมศักยภาพแหล่งน้ำชุมชนขนาดเล็ก และจัดการระบบข้อมูลน้ำให้เป็นเอกภาพ รวมถึงวางแผนและบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ให้มีน้ำเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค การเกษตร และกิจกรรมด้านอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งผู้เข้าร่วมอบรมจะได้ความรู้ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำชุมชนขนาดเล็กประเภทต่างๆ อย่างครบถ้วน

ระบบการบริหารจัดการแผนงานโครงการและฐานข้อมูลสำหรับบูรณาการแผนเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทย (Thai Water Plan) สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ สทนช. การใช้ประโยชน์ของระบบ Thai Water Plan การเขียนแผนงานโครงการให้ตอบโจทย์ สทนช. กระบวนการเตรียมความพร้อมการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในชุมชน แนวทางและหลักเกณฑ์การพิจารณา ปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเดิม การตรวจวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานพัฒนา ปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อการสำรวจ ออกแบบและประมาณราคา ที่สำคัญได้มีโอกาสเข้าไปเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในพื้นที่จริง

การพัฒนาในพื้นที่ตำบลทุ่งโป่ง
อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ปิดทองหลังพระฯ รับมอบรางวัล “กาลพฤกษ์ทองคำ”

คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ประกาศรางวัลกาลพฤกษ์ทองคำ ประจำปี 2564 ประเภทนิติบุคคลหรือองค์กร คือ มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

ผลจากการที่ปิดทองหลังพระฯ เป็นองค์กรที่มีปณิธานในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ผู้ทรงเป็นพระบิดาแห่งการเกษตรไทย ได้พระราชทานไว้ นำไปประยุกต์ใช้กับชุมชนเกษตรกรในพื้นที่ต้นแบบ เพื่อการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืนอันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ

ปิดทองหลังพระฯ เป็นองค์กรที่มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาชุมชนพื้นที่ต้นแบบและพื้นที่ขยายผล จนสามารถสร้างอาชีพให้กับชุมชน เกิดรายได้ในครัวเรือน สร้างวิถีชีวิตที่มีความพอเพียงและเกิดความยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการทำงาน ปิดทองหลังพระฯ ได้บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีการน้อมนำการพัฒนาตามแนว

พระราชดำริมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และบริบทที่เปลี่ยนแปลง โดยมีการคัดเลือกพื้นที่ต้นแบบเพื่อปฏิบัติงาน

ในการนำหลักการพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามแนวพระราชดำริมาปรับใช้ดำเนินการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบในลักษณะของห้องปฏิบัติการทางสังคม ห้องทดลองการแก้ปัญหาและการพัฒนาหมู่บ้าน ปิดทองหลังพระฯ ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา เกษตรกร และประชาชน มีการจัดการความรู้นำแบบแผนการพัฒนาไปขยายผล ที่สามารถใช้เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาประเทศ

พื้นที่ต้นแบบการพัฒนาตามแนวพระราชดำริของปิดทองหลังพระฯ ปัจจุบันมีทั้งหมด 9 จังหวัด 82 หมู่บ้าน ครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศไทย มีการบริหารจัดการตามสภาพพื้นที่จนเกิดผลสำเร็จ เกิดการขยายผล มีการจัดการเรียนรู้ เผยแพร่แนวพระราชดำริ สร้างรูปแบบแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่และ

ส่งเสริมเกษตรกรเลี้ยงไก่ประดู่หางดำ มข55

ขยายผล เกิดความต่อเนื่องในการทำงาน และส่งผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นโดยตรงกับชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย

“ด้วยพันธกิจที่เน้นเรื่องการจัดการความรู้และการส่งเสริมการพัฒนาตามแนวพระราชดำริอย่างเป็นระบบกว้างขวาง จนกระทั่งเป็นแนวทางการพัฒนาหลักของประเทศ และมีเป้าหมายให้ประชาชนพึ่งแนวทางการพัฒนา เริ่มตั้งแต่ครัวเรือนพึ่งพาตนเอง ชุมชนรวมกลุ่มพึ่งตนเองได้และเชื่อมโยงชุมชนออกสู่ภายนอก โดยกระบวนการและวิธีการทำงานอาศัยยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา”

ปิดทองหลังพระฯ เริ่มดำเนินโครงการพัฒนาและจัดหาน้ำในตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการเกษตรและชนบท ตั้งแต่ปี 2559 เริ่มต้นจาก 10 หมู่บ้าน ในตำบลทุ่งโป่ง ส่วนพื้นที่อื่นในจังหวัดภาคอีสานอีก 2 แห่ง คือ อุดรธานีและกาฬสินธุ์

ผลจากการพัฒนาตำบลทุ่งโป่งร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เพิ่มพื้นที่รับประโยชน์จากเดิม 2,476 ไร่ เป็น 10,339 ไร่ หรือ 4.18 เท่า เกิดผู้รับประโยชน์ 625 ครัวเรือน มีการส่งเสริมการทำเกษตรระบบน้ำหยดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระจายน้ำในแปลงเกษตรมากยิ่งขึ้น นอกจากกักเก็บน้ำในแปลง ช่วยพัฒนาอาชีพการเกษตรสมัยใหม่ ส่งเสริมปลูกพืชเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่มีตลาดรองรับ และพัฒนากลุ่มการผลิตเพื่อก้าวสู่การเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม กลุ่มอาชีพ กลุ่มกองทุน และธนาคารชุมชนที่สามารถบริหารจัดการด้วยตนเองได้ ทำให้เกิดรายได้ภาคการเกษตรตั้งแต่ปี 2559-ปี 2564 รวม 164,110,471 บาท

มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มข.) คัดเลือกผู้พัฒนาชุมชนแบบยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ รางวัลกาลพฤกษ์ทองคำ เป็นไปตามแนวทางการดำเนินนโยบายของมหาวิทยาลัยขอนแก่นในการเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรที่ประพฤติตนและมีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่น ตลอดทั้งยกย่องบุคคลหรือนิติบุคคลและองค์กรที่ได้ทำประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและสังคม โดยมีการพิจารณาคัดเลือกเป็นประจำทุกปี

ปิดทองนำเทคโนโลยีร่วมทำงานในพื้นที่

ปิดทองฯ ใช้แอปพลิเคชัน ช่วยงานพัฒนาชุมชน ลดค่าใช้จ่าย

นางสาวภัทธิรา เหลือสุข เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนา นำ “LING APP” เทคโนโลยีทันสมัยมาปรับใช้ในการทำงานสำรวจวัดขนาดพื้นที่ เพื่อประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนโครงการพัฒนาปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กด้านทรัพยากรน้ำพื้นที่ 9 จังหวัดลุ่มน้ำมูล พื้นที่จังหวัดยโสธร

ภัทธิรากล่าวว่า “LING APP” มีประโยชน์มาก โดยใช้มาตั้งแต่เป็นนักส่งเสริมอยู่ทางภาคเหนือ เพราะช่วยในการทำงานได้มาก เดิมทีหากต้องการทราบขนาดพื้นที่แปลงเกษตร เจ้าหน้าที่จะต้องเดินทางเข้าไปในพื้นที่ และใช้เครื่อง GPS เดินสำรวจและนำข้อมูลมาประเมินผลซึ่งเสียเวลาและมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

แต่เมื่อได้นำ “LING APP” มาใช้ ทำให้ช่วยลดขั้นตอนไปได้เยอะ เพราะนำภาพฐานข้อมูลจากแผนที่ดาวเทียมมาช่วยคำนวณ เพียงแต่เรากำหนดหรือระบุพิกัดพื้นที่ที่ต้องการจะวัด โดยวาดรูปขอบเขตแปลงที่ดินลงไปในแผนที่ให้ถูกต้อง จากนั้นแอปก็จะคำนวณผลข้อมูลขนาดพื้นที่ให้เรารับรู้ได้ทันที ช่วยประหยัดเวลา ประหยัดเงิน และ Share ข้อมูลผ่าน Social Media ได้ด้วย

อย่างไรก็ตาม ภัทธิรากล่าวว่า การใช้งานแอปพลิเคชันอาจจะมีความคลาดเคลื่อนของข้อมูลอยู่บ้าง ต้องนำผลข้อมูลที่ได้ไปสอบถามกับเกษตรหรือหน่วยงานเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

ขณะนี้ ภัทธิรายังได้แนะนำ “LING APP” ให้ปลัดอำเภอ นายช่าง อปท. ผู้นำชุมชน และเกษตรกรที่สนใจในจังหวัดยโสธรได้ทดลองใช้ พบว่ามีความสนใจกันมาก เป็นเครื่องมือที่ใช้งานง่าย ช่วยคำนวณพื้นที่แปลงเกษตรและพื้นที่รับประโยชน์จากน้ำได้ทันที

นายอดิเรก แสนสวะ
เจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมพัฒนา

นายอดิเรก แสนสวะ เจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมพัฒนา กล่าวว่า จากโครงการวิจัยเชิงพัฒนาการปลูกพืชมูลค่าสูง (กัญชง) ที่ได้จัดอบรมการปลูกกัญชงร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้แล้วนั้น ปัจจุบันได้อยู่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อมให้กับผู้ช่วยนักวิจัยในโครงการจำนวน 25 ราย ที่ได้ทำการคัดเลือกจากเกษตรกรที่สนใจ

โดยเริ่มกิจกรรม ติดตามและฝึกดูแลต้นกัญชง ทดลองสภาพพื้นที่ อากาศ แสง ตามวิธีการดูแล การให้น้ำให้ปุ๋ย สังเกตโรคพืชและแมลง เพื่อให้ผู้ช่วยนักวิจัยได้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้น

โคกล่าม-แสงอร่าม พร้อม "ปลูกกัญชง" พืชเศรษฐกิจตัวใหม่ของชุมชน

เจ้าหน้าที่และผู้ช่วยนักวิจัยเข้าอบรมปลูกกัญชง

เตรียมความพร้อม หากการขออนุญาตปลูกและผลิตกัญชงเรียบร้อยแล้ว เกษตรกรจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ทันที โดยคาดว่าจะสามารถดำเนินการปลูกจริงได้ในเดือนมีนาคม 2565 ที่จะถึงนี้

"ในปัจจุบัน มูลค่ากัญชงนั้น ช่อดอกที่สามารถนำไปทำสารสกัดใช้ในเครื่องสำอางและเครื่องดื่ม มีราคาตั้งแต่ 2,000-7,500 บาทต่อกิโลกรัม ขึ้นอยู่กับคุณภาพ ส่วนเมล็ดพันธุ์ ที่ปลูกระบบเปิด จะนำไปหีบสกัดน้ำมันใช้ในเวชภัณฑ์ยา ราคาอยู่ที่ 110 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนที่เหลือจะทดลองนำไปแปรรูปทำผงนัว ใช้ปรุงอาหาร ขณะนี้พืชกัญชงยังคงอยู่ในช่วงการวิจัย ซึ่งหากสำเร็จจะสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน และพื้นที่บ้านโคกล่าม-แสงอร่าม จะเป็นโมเดลในการปลูกพืชมูลค่าสูงให้กับพื้นที่ภาคอีสานอีกด้วย"

พื้นที่ปลูกระบบเปิด

ขณะนี้ โครงการปลูกพืชกัญชงเชิงพาณิชย์นั้น อยู่ในช่วงการเตรียมการศึกษาวิจัยเชิงพัฒนาปลูกกัญชง ซึ่งเป็นพืชที่มีมูลค่าสูงและตลาดมีความต้องการ เพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ โดยใช้ประโยชน์จากระบบชลประทานอัจฉริยะ (Smart Irrigation System) ที่นำนวัตกรรมเทคโนโลยี 5G เข้ามาช่วยเสริมเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำชุมชน ให้สามารถวางแผนการใช้น้ำเพื่อการเกษตรได้อย่างต่อเนื่องในทุกฤดูกาล รวมทั้งพัฒนากองทุนและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้เชื่อมโยงกับภายนอก ทั้งด้านการตลาด แหล่งทุน นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

การปลูกพืชกัญชงแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ 1. ปลูกระบบโรงเรือนภายใต้ระบบน้ำอัจฉริยะ จำนวน 3 โรงเรือน แบ่งเป็นโรงเพาะกล้า จำนวน 1 โรงเรือน และโรงปลูก จำนวน 2 โรงเรือน

2. ปลูกพื้นที่ระบบเปิด (กลางแจ้ง) จำนวน 3 แปลง ในพื้นที่โครงการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนฯ บ้านโคกล่าม-แสงอร่าม จังหวัดอุดรธานี

กิจกรรมของสมาชิกธนาคารทุ่งโป่ง

ธนาคารชุมชนทุ่งโป่งกิจการก้าวหน้า เงินหมุนเวียนพุ่งกว่า 5 แสนบาท

พันโท วิรัตน์ วงศ์สถิตย์ ประธานธนาคารชุมชนทุ่งโป่ง อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น เปิดเผยว่า ชุมชนบ้านทุ่งโป่งก่อตั้งธนาคารชุมชนทุ่งโป่งขึ้นตั้งแต่ปี 2561 เนื่องจากชาวบ้านและเกษตรกรในพื้นที่จำเป็นต้องลงทุนในการทำอาชีพ แต่ไม่มีหลักทรัพย์หรือโฉนดที่ดินเพื่อไปขอกู้ธนาคารพาณิชย์ จำเป็นต้องไปกู้นอกระบบ ทำให้เสียดอกเบี้ยแพง และบางครั้งถูกข่มขู่ เสียเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

การระดมทุนด้วยการออมและให้สมาชิกกู้ โดยได้รับการสนับสนุนจากสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ พื้นที่ต้นแบบ จ.ขอนแก่น ให้ใช้สถานที่ และทางเครือซีพีให้ความรู้และคำแนะนำต่างๆ โดยแรกเริ่มระดมทุนได้แค่ 17,000 บาท จากสมาชิก 32 คนต่อมามีการเลือกประธาน ซึ่งตนได้รับการโหวตจากสมาชิก และตั้งกรรมการขึ้นมาช่วยกันทำหน้าที่ต่างๆ

ปัจจุบันธนาคารชุมชนทุ่งโป่งมีสมาชิก 131 คน มีเงินหมุนเวียน 5 แสนกว่าบาท มีเงินอยู่ระหว่างปล่อยกู้ 1 แสนกว่าบาท โดยคิดดอกเบี้ยถูก ร้อยละ 1 บาทต่อปี ที่ผ่านมามีสมาชิกในกลุ่มไก่และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอ้อยมาขอกู้ด้วย ซึ่งทางธนาคารชุมชนทุ่งโป่งได้ใช้สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ประจำ จ.ขอนแก่น เป็นจุดรับฝากเงินและขอกู้ ในวันที่ 5 ของทุกเดือน แล้วนำไปฝากยัง ธกส. สมาชิกบางคนนำมาฝากเดือนละ 1,000 บาท จนได้เงินเก็บเกือบแสนบาทแล้ว

"สำหรับปี 2565 นี้ ธนาคารจะเชิญชวนให้คนในพื้นที่เข้ามาเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น โดยเน้นประชาสัมพันธ์ว่า ธนาคารชุมชนแห่งนี้แตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป เพราะเสียค่าสมาชิกครั้งเดียว 30 บาท หลังจากนั้นไม่เสียอะไรเลย ไม่มีค่าใช้จ่ายอย่างเช่นค่ารักษาบัญชี นอกจากนี้จะให้ดอกเบี้ยสำหรับผู้ที่นำเงินมาออม ซึ่งทางธนาคารเองมีรายได้จากการให้สมาชิกบางส่วนกู้" พันโท วิรัตน์กล่าวและว่า

หลังจากก่อตั้งธนาคารชุมชนแห่งนี้ ปรากฏว่าไม่ได้ยินเสียงมอเตอร์ไซค์ที่เคยมาทวงหนี้นอกระบบอีกเลย แตกต่างจากเดิมที่จะมีเข้ามาทวงหนี้นอกระบบในหมู่บ้านเป็นประจำ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่ดีของหมู่บ้านอีกเรื่องหนึ่งเลยทีเดียว

ปัตตานีฝ่าวิกฤตฯ ด้วยแนวพระราชดำริ พัฒนาระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ปลูกพืชผักสวนครัวลดรายจ่าย-เพิ่มรายได้

นายมูฮัมมะยูไว ดอเลาะ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนอก อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี เปิดเผยว่า ชาวบ้านในพื้นที่นี้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักคือการทำนาปลูกข้าวเพียงอย่างเดียว

เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้เสริมให้ชาวบ้านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จึงได้ใช้เงินส่วนตัวและงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ขุดแหล่งน้ำ ซื้อเครื่องสูบน้ำ พัฒนาพื้นที่ว่างเปล่าบริเวณริมคลองชลประทาน หวังให้ชาวบ้านในพื้นที่และชาวบ้านที่กลับมาจากประเทศมาเลเซีย เนื่องจากตกงานเพราะสถานการณ์โควิด-19 ได้ใช้ประโยชน์ และดำเนินกิจกรรม **"ปลูกพืชผักสวนครัวลดรายจ่าย เพิ่มรายได้"** บนพื้นที่ 10 ไร่ สมาชิก 30 ราย ดำเนินการปลูกพืชผักสวนครัว พริก ต้นหอม ข้าวโพด ถั่วฝักยาว ทำนาข้าว ฯลฯ

กระทั่งกิจกรรมดังกล่าวเกือบจะต้องจบลง เพราะพื้นที่มีปัญหาเรื่องน้ำไม่เพียงพอ ทำให้ไม่ได้ผลผลิต จึงประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเสนอโครงการฝ่าวิกฤตฯ ของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ จนได้รับการสนับสนุนระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ หอถัง และวัสดุอุปกรณ์ท่อส่งน้ำ โดยมีชาวบ้านทั้งหญิงและชายร่วมกันสละแรงงานเพื่อช่วยกันทำการพัฒนา ซ่อมแซม จนแล้วเสร็จภายในระยะเวลาประมาณ 4 เดือน

เกษตรกรสามารถใช้น้ำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ชาวบ้านสูบน้ำเข้าพื้นที่การเกษตร

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนอก กล่าวเพิ่มเติมว่า หลังโครงการของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ เข้ามาต่อยอด ทำให้ชาวบ้านในพื้นที่ได้ใช้น้ำเต็มประสิทธิภาพ จากสมาชิก 30 ราย ตอนนี้ 40 ราย ปัจจุบันนี้กิจกรรมดังกล่าวก็ได้รับการฟื้นฟู และอยู่ระหว่างการขยายพื้นที่เพาะปลูกให้ชาวบ้านได้เข้ามาปลูกเป็นรายได้เสริมจาก 10 ไร่ ขยายเพิ่มเป็น 20 ไร่ ส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกมันสำปะหลัง พืชใช้น้ำน้อยเพิ่ม อนาคตหากโครงการฝ่าวิกฤตฯ ของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ ยังดำเนินการต่อเนื่อง ตั้งใจเสนอเพื่อจะขอรับการสนับสนุนอีก 2 จุด เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำให้ครอบคลุมและทั่วถึง ชาวบ้านจะได้มีทุนหลักเรื่องน้ำในการทำการเกษตร จนสามารถประกอบเป็นอาชีพหลักได้ นอกจากนี้พร้อมวางแผนทำกระชังเลี้ยงปลาในพื้นที่กิจกรรม เพื่อให้เยาวชนเข้ามาเรียนรู้และเลี้ยงเป็นรายได้เสริม และใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ ส่วนตัวภูมิใจและยินดีมากที่เห็นชาวบ้านมีน้ำใช้ โครงการตัวนี้มาแก้ปัญหาได้หลายเรื่อง

"เห็นชาวบ้านมีน้ำใช้ มีผักกิน เหลือขายก็มีรายได้ ส่วนคนที่ไม่มีแรง ไม่มีเงินซื้อปั๊มสูบน้ำก็ปลูกได้...ส่วนผักที่ปลูกได้ก็มีพ่อค้าในพื้นที่ที่อาสารับผักของสมาชิกติดรถไปจำหน่ายให้ อยากขอบคุณหน่วยงานและชาวบ้านที่ช่วยกัน อนาคตอยากขยายไปให้ครอบคลุมเพิ่มขึ้นและอยากให้โครงการมีต่อเนื่อง เพราะมองว่าทุนหลักคือแหล่งน้ำ ส่วนปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ ชาวบ้านหาเองได้" นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนอก จ.ปัตตานี กล่าว

นายณัฐวุฒิ เพ็ชรพรหมศร ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี เข้าร่วมประชุมกับปิดทองหลังพระ

โป่งลึก บางกลอย

พ้นเกณฑ์ความยากจน พร้อมพัฒนาต่อยอดเป็น

SOCIAL LAB

ปิดทองหลังพระฯ คืนข้อมูลพื้นที่โป่งลึก-บางกลอย พ้นเกณฑ์ความยากจนกว่าร้อยละ 81 ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี ยืนยัน จับมือปิดทองฯ ม.ราชภัฏเพชรบุรี พร้อมพัฒนาต่อยอดชุมชนให้เป็น Social Lab ในอนาคต

ปิดทองหลังพระฯ ร่วมกับจังหวัดเพชรบุรี ประชุมคณะทำงานบูรณาการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ บ้านโป่งลึก-บางกลอย โดยนายณัฐวุฒิ เพ็ชรพรหมศร ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี เป็นประธานการประชุม

นายการัณย์ ศุภกิจวิเลขการ ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ได้กล่าวสรุปโครงการพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ บ้านโป่งลึก-บางกลอย จังหวัดเพชรบุรี ว่าจากการดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2555 เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำทำการเกษตร ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ผลผลิตทางการเกษตรต่ำ มีข้าวและแหล่งอาหารไม่เพียงพอการบริโภคในครัวเรือน ส่งผลให้อาจเกิดการบุกรุกทำลายป่า ล่าสัตว์ป่าเพื่อการดำรงชีวิตนั้น

หลังจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำ ทำให้ราษฎรมีน้ำอุปโภค-บริโภคทุกครัวเรือน และมีน้ำทำการเกษตรในพื้นที่ 606 ไร่ 143 ราย คิดเป็นร้อยละ 63 ของพื้นที่การเกษตร ผลจากการพัฒนาระบบน้ำและส่งเสริมการเกษตรทฤษฎีใหม่ สามารถสร้างรายได้ภาคการเกษตรให้แก่ครัวเรือนที่ร่วมโครงการเพิ่มขึ้น จากเดิมในปี 2555 รายได้เฉลี่ย 6,842 บาทต่อครัวเรือน เพิ่มเป็น 54,407 บาทต่อครัวเรือนในปี 2563 หรือเพิ่มขึ้น 8 เท่า ทั้งนี้ ชาวบ้านโป่งลึก-บางกลอยยังพ้นเกณฑ์ความยากจนจากร้อยละ 2.78 เป็นร้อยละ 81 และเกิดกลุ่มกองทุนในชุมชนกว่า 14 กลุ่ม พร้อมการเชื่อมโยงความรู้ เทคโนโลยี และแหล่งทุนจากภายนอกสู่ชุมชน โดยการคืนข้อมูลในครั้งนี้ก็เพื่อให้คณะทำงานเห็นข้อมูลที่แท้จริงในพื้นที่เพื่อนำข้อมูลชุดนี้ใช้บูรณาการการทำงานร่วมกันต่อไป

ชาวบ้านโป่งลึก-บางกลอยพานักท่องเที่ยวล่องแพชมต้นน้ำเพชรบุรี

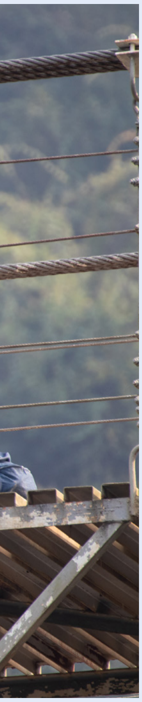

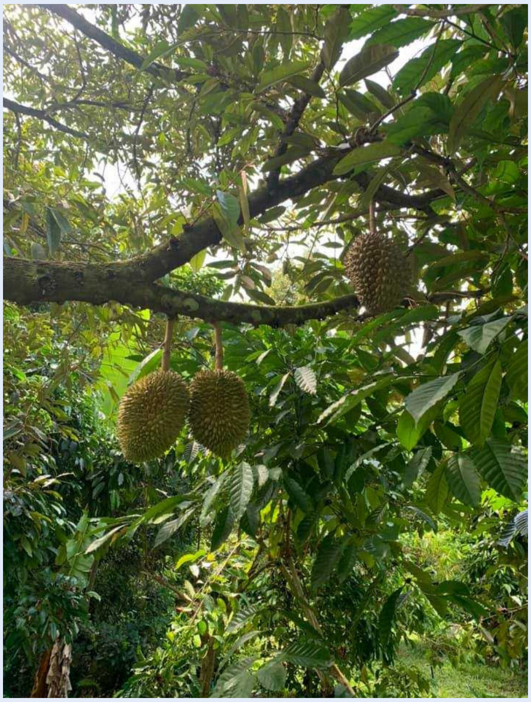

ส่งเสริมการปลูกทุเรียนและกาแฟเป็นพืชเศรษฐกิจ

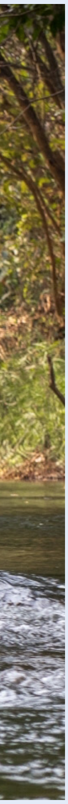

ด้านนายณัฐวุฒิ เพ็ชรพรหมศร ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี ได้กล่าวว่า จากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่บ้านโป่งลึก-บางกลอยนั้น จังหวัดเพชรบุรีโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมบูรณาการการทำงานร่วมกับปิดทองฯ อย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาที่ยั่งยืนจนชุมชนมีความแข็งแกร่งนั้น

จากผลการประเมินตามตัวชี้วัดการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ เพชรบุรีเป็นหนึ่งในจังหวัดต้นแบบที่ผ่านการพัฒนาตามเกณฑ์ ที่สามารถยกระดับความเป็นอยู่ชาวบ้านให้พ้นความเดือดร้อนได้ และพร้อมที่จะส่งมอบการพัฒนาให้แก่หมู่บ้านได้บริหารจัดการตนเองร่วมกับหน่วยงานราชการในพื้นที่ โดยเห็นชอบแนวทางการส่งมอบ และทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน (MOU) ระหว่างจังหวัดเพชรบุรี ปิดทองหลังพระฯ และมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนตามแนวทางการส่งมอบ ซึ่งจะพัฒนาต่อยอดใช้พื้นที่โป่งลึก-บางกลอย ให้เป็นห้องปฏิบัติการทางสังคม (Social Lab) ด้านธุรกิจการเกษตร ด้านสิทธิมนุษยชน และการท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นแหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก และจะช่วยสร้างศักยภาพความเข้มแข็งของชาวบ้านโป่งลึก-บางกลอย ให้มีศักยภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงานพื้นที่ต้นแบบ 9 จังหวัด ปี 2564
มูลนิธิปิดทองหลังพระฯ

พื้นที่ต้นแบบ 9 จังหวัด
(น่าน อุดรธานี เพชรบุรี อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ยะลา ปัตตานี นราธิวาส)

- 82 หมู่บ้าน 17 ตำบล 15 อำเภอ
- ประชาชนได้รับประโยชน์ 5,278 ครัวเรือน

พื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคง 7 จังหวัด
(เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน ยะลา นราธิวาส ปัตตานี)

พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคเหนือ 4 จังหวัด
(เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน)

- 141 หมู่บ้าน 33 ตำบล 19 อำเภอ
- ประชาชนได้รับประโยชน์จาก โครงการแก้ไขปัญหาเร่งด่วน 19 โครงการ 6,894 ครัวเรือน
- พื้นที่รับประโยชน์จากน้ำ 7,115 ไร่

พื้นที่แผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่
3 จังหวัดชายแดนภาคเหนือ (เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา)

- 3 หมู่บ้าน 3 ตำบล 3 อำเภอ
- พื้นที่รับประโยชน์จากน้ำ 1,781 ไร่ 3 งาน
- ประชาชนได้รับประโยชน์ 559 ครัวเรือน

พื้นที่โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ให้ได้คุณภาพตามศาสตร์พระราชา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส)

- 57 ตำบล 18 อำเภอ 3 จังหวัด
- พื้นที่รวม 1,290 ไร่
- ต้นทุเรียนในโครงการ 25,406 ต้น
- เกษตรกรได้รับประโยชน์ 564 ราย

พื้นที่โครงการฝ่าวิกฤติด้วยเศรษฐกิจและสังคมฐานรากให้พัฒนาก้าวไปตามแนวพระราชดำริ
(น่าน อุดรธานี เพชรบุรี อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ยะลา ปัตตานี นราธิวาส)

- 103 หมู่บ้าน 75 ตำบล 43 อำเภอ
- พื้นที่รับประโยชน์จากน้ำ 173,318 ไร่
- เพิ่มปริมาณน้ำกักเก็บ 96.5 ล้านลูกบาศก์เมตร

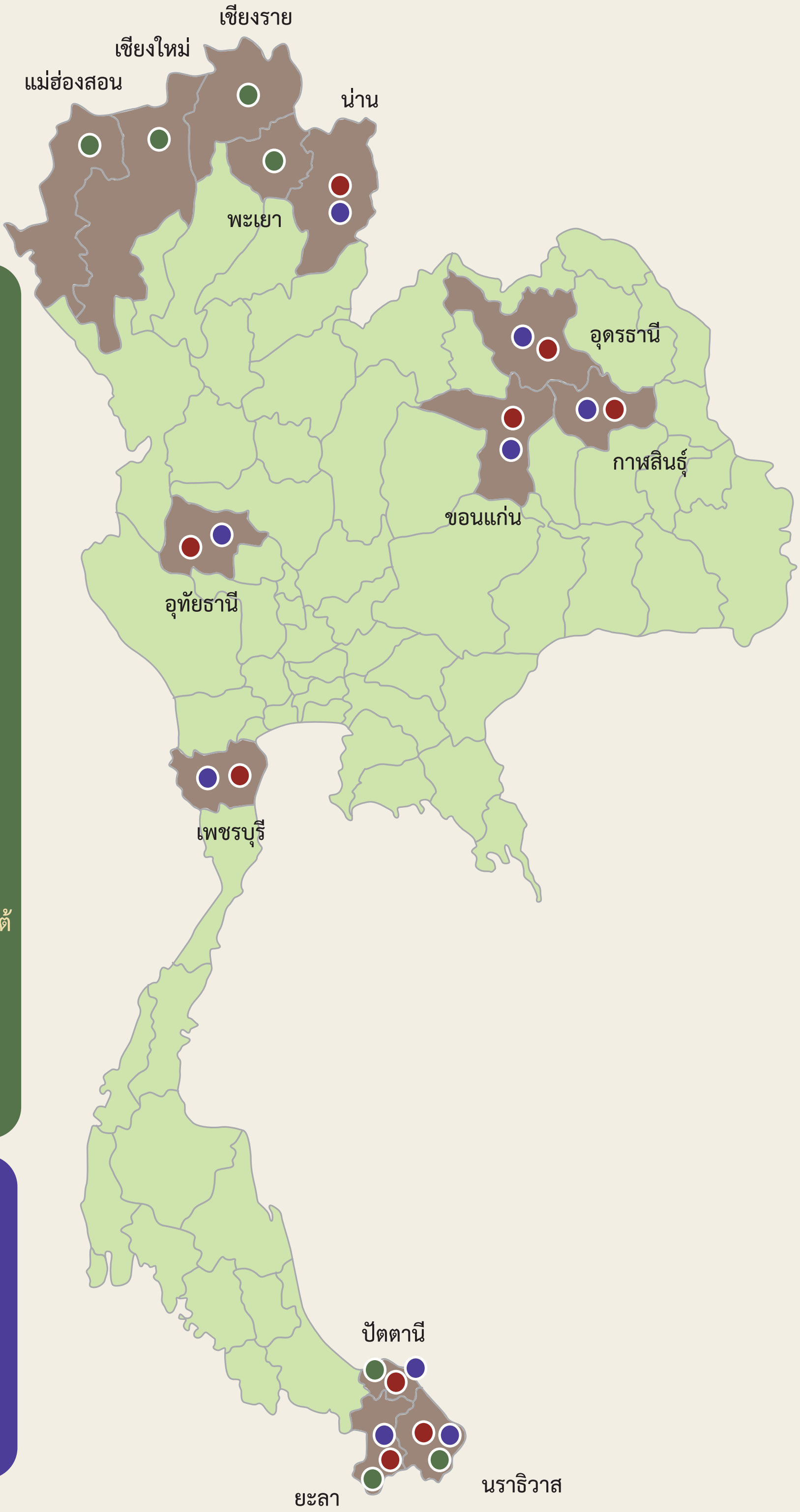

สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ใน 9 จังหวัดพื้นที่ต้นแบบ รวม 109,911,556 บาท

รายได้จากการเกษตร และธุรกิจชุมชน
65,571,848 บาท

โครงการทุเรียนคุณภาพ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สร้างรายได้ให้เกษตรกร
564 ราย

สร้างรายได้รวม
116.43 ล้านบาท

โครงการฝ่าวิกฤตเพื่อเศรษฐกิจและสังคมฐานรากให้พัฒนาก้าวไปตามแนวพระราชดำริ ปี 2564

เกิดโครงการ
539 โครงการ

สร้างประโยชน์ให้ประชาชน
39,119 ครัวเรือน

สร้างรายได้รวม
- รายได้เกษตรกร
1,113 ล้านบาท
- เกิดการจ้างงาน
591 คน
มูลค่าการจ้างงาน
16.1 ล้านบาท

โครงการด้านความมั่นคง ในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคเหนือ เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน แพร่

ราษฎรรับประโยชน์
6,894 ครัวเรือน

เกิดโครงการพัฒนาเร่งด่วน
19 โครงการ

คาดการณ์มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น
49,808,500 บาท

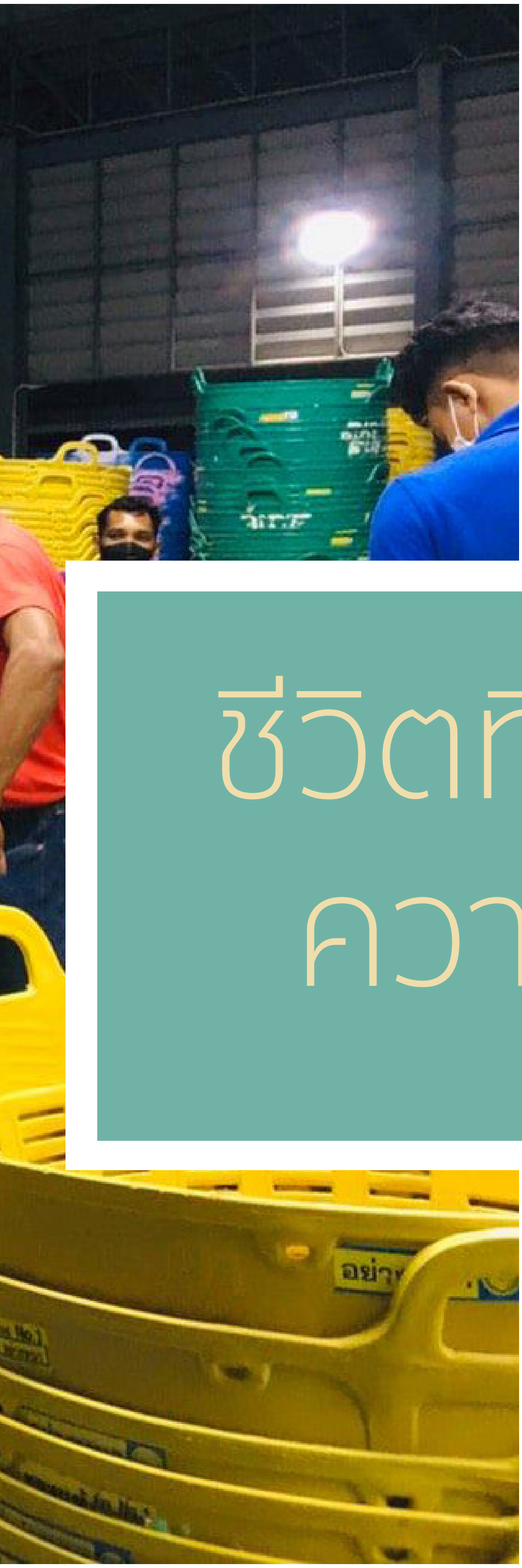

ชีวิตที่เติมเต็มได้ด้วยความรู้และความรัก
ของ นูรีซัน อภิบาลแบ

เมื่อ 10 ปีก่อน “นูรีซัน อภิบาลแบ” เกษตรกรพื้นที่ ตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา คือ อีกหนึ่งชีวิตที่จำใจต้องจากบ้านเกิดไปทำงานในประเทศมาเลเซีย เพราะรายได้จากงานรับจ้างรายวันไม่เพียงพอเลี้ยงครอบครัวได้ การไปทำงานต่างบ้านต่างเมืองจึงเป็นทางออกที่ตอบโจทย์ชีวิต “นูรีซัน” ในเวลานั้น

“ตอนนั้นรายได้ต่อเดือนมันไม่แน่นอน มีใช้แค่เดือนชนเดือนเท่านั้น เพื่อนเลยชวนไปทำงานเป็นผู้ช่วยพ่อครัวที่มาเลเซีย ได้เงินเดือน 12,000 บาท ถึงจะไม่มาก แต่อยู่ร้านอาหาร ค่ากินค่าอยู่ไม่ต้องเสีย พอมีเงินเหลือส่งกลับมาที่บ้านให้พ่อให้ลูกได้ แต่ข้อเสียคือไม่มีเวลาพักเลย เคยโทรศัพท์กลับบ้าน ถามลูกว่าอยากได้อะไร ลูกตอบว่าไม่อยากได้อะไร อยากให้แม่กลับบ้าน ตอนนั้นคิดถึงลูก คิดถึงครอบครัว ทำอยู่ได้ 5 ปี ก็ตัดสินใจกลับมาตั้งต้นชีวิตใหม่ที่บ้าน”

ในปี 2562 เมื่อพ่อของ “นูรีซัน” เข้าร่วมโครงการทุเรียนคุณภาพกับปิดทองหลังพระฯ สวนทุเรียนที่ทิ้งให้รกร้างจึงได้ฟื้นคืนกลับมามีชีวิต

ทุเรียนคุณภาพที่พา "นูรีซัน" กลับบ้าน

"เห็นพ่อกลับมาดูแลสวนทุเรียนอย่างจริงจัง เลยสนใจอยากทำทุเรียนคุณภาพด้วย พอทำตามคำแนะนำของปิดทองหลังพระฯ อย่างจริงจัง จากที่เคยขายทุเรียนได้ปีละแสน เพิ่มเป็น 3 แสนบาทเลย ทำงานหาเงินส่งให้พ่อมากแค่ไหน พ่อยังไม่ภูมิใจเท่าเรากลับมาช่วยทำให้สวนทุเรียนของพ่อมีชีวิตขึ้นมาอีกครั้ง"

สิ่งที่ "นูรีซัน" เห็นว่ามีค่ามากกว่าเงิน คือ ความรู้ที่ได้รับจากปิดทองฯ *"ตอนนี้ปิดทองฯ แนะนำให้ปลูกพืชหลายชนิดเพื่อลดความเสี่ยง เพราะราคาผลผลิตแต่ละปีมีขึ้นลง แม้จะปลูกทุเรียนเป็นหลักก็ต้องมีอย่างอื่นด้วย เลยวางแผนว่าจะทำเกษตรผสมผสาน และนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ต่อยอดกับการทำการเกษตรอย่างอื่น ความรู้ที่ปิดทองฯ ให้จะอยู่กับเราไปจนตายและช่วยให้อยู่ได้อย่างยั่งยืน"*

ชีวิตวันนี้ของ "นูรีซัน" ได้รับการเติมเต็มแล้ว ด้วยความรู้และความรักความอบอุ่นในครอบครัว ซึ่งเป็นสุดยอดปรารถนาแล้ว

การเสวนาในช่วง“

ปิดทองฯ จับมือ 8 องค์กร
ชี้ แนวพระราชดำริ ช่วยสร้างภูมิคุ้มกัน
“อยู่รอด และยั่งยืน หลังโควิด”

ท่ามกลางวิกฤติที่ผู้คนทั่วโลกยังต้องประสบปัญหาภาวะการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ต่อเนื่องจนเข้าสู่ปีที่ 3 แล้ว มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ จึงได้ร่วมกับ 8 องค์กร จัดงานเสวนา “อยู่รอด และยั่งยืน หลังโควิด” เพื่อระดมผู้รู้ในหลากหลายสาขาและผู้มีประสบการณ์มาร่วมช่วยกันเสนอทางออกให้กับสังคมไทย

โดยช่วงแรกได้เชิญคนในหลายช่วงวัยและจากหลากหลายสาขาอาชีพมาร่วมพูดคุยในหัวข้อ **“งานใหม่ ชีวิตใหม่ ในโลกใหม่”** ซึ่งทั้ง 4 ราย ล้วนได้รับผลกระทบจากปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ พร้อมนำความรู้และทักษะที่มีอยู่ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีมาปรับใช้ในการทำอาชีพใหม่จนกระทั่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ที่สำคัญได้นำแนวพระราชดำริ **“หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** มาปรับใช้ด้วย

ช่วงที่ 2 เสวนาในหัวข้อ **“คิดใหม่...ไทยก้าวต่อ”** โดยคณะนักวิจัยได้เปิดผลงานวิจัยทางวิชาการด้วยความร่วมมือของปิดทองหลังพระฯ และ 8 องค์กร เสนอแนะแนวทางสร้างความอยู่รอดแบบยั่งยืนของไทยหลังต้องเผชิญวิกฤติการณ์โควิด-19 ทั้งภาคเอกชน องค์กรท้องถิ่น ที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนใน

“คิดใหม่...ไทยก้าวต่อ”

รศ.ดร.สมประวิณ มันประเสริฐ
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่
ผู้บริหารสายงานวิจัย
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)

ดร.ณชา อนันต์โชติกุล
ธนาคารแห่งประเทศไทย

5 ภูมิภาคทั่วประเทศ ที่สามารถพึ่งพาตนเองให้อยู่รอดท่ามกลางวิกฤติการณ์โควิดได้ โดยแต่ละพื้นที่ต่างเสนอแนวทางการน้อมนำแนวพระราชดำริมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรม

โดยข้อสรุปที่ได้สามารถนำเสนอต่อภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำนโยบายให้ทันต่อสถานการณ์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมไทยในบริบทใหม่ อาทิ ควรมีการนำแนวพระราชดำริเรื่อง **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** มาใช้เพื่อกำหนดนโยบายที่เน้นการพัฒนาบนพื้นฐานความต้องการของแต่ละท้องถิ่นที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน เป็นการระเบิดจากข้างในในการขับเคลื่อนการพัฒนา ให้ประชาชนเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาเนื่องจากประชาชนเป็นผู้รับประโยชน์ แทนการจัดทำนโยบายแบบเดิมที่หน่วยงานภาครัฐฯ เป็นผู้กำหนดลงไป “เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมกับประชาชนเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาตามสภาพภูมิสังคมก่อน แล้วดำเนินการพัฒนาตามลำดับไป ทำให้ผลสำเร็จมีความยั่งยืน”

รศ.ดร.สมประวิณ มันประเสริฐ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารสายงานวิจัย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ได้ชี้ให้เห็นภาพในปัจจุบันและอนาคตว่า โลกเปลี่ยนไปมาก ดังนั้นจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดและวิธีปฏิบัติใหม่ซึ่งมี 3 องค์ประกอบสำคัญคือ 1. ใช้ความรู้ที่เปลี่ยนไป 2. ใช้ความสามารถที่เปลี่ยนไป และ 3 .ต้องใช้เครื่องมือที่เปลี่ยนไป ทั้งนี้ โควิด-19 คือเป็นตัวเร่งให้สิ่งที่เปลี่ยนไปเห็นชัดเจนยิ่งขึ้น ขณะที่สภาพโลกที่เปลี่ยนไปมีหลายเรื่อง

“คีย์เวิร์ดที่สำคัญ 3 คำ คือ เรียนรู้ ยอมรับ และปรับตัว แต่ทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับความไม่แน่นอน ฉะนั้นต้องมีคำที่ 4 เพิ่มเข้าไป คือต้องยืดหยุ่นให้มาก รวมถึงแนวพระราชดำริของในหลวง รัชกาลที่ 9 ที่พระราชทานไว้ให้ ซึ่งจะต้องให้น้ำหนักมากขึ้นคือ การเติบโตพัฒนาต้องมาจากฐานรากที่มั่นคง และการเติบโตพัฒนาจะต้องเกิดจากการระเบิดจากข้างใน พูดง่าย ๆ คือ การที่แต่ละคนมีของ จะทำให้เราสามารถอยู่รอดต่อไปได้”

ด้าน ดร.ณชา อนันต์โชติกุล ธนาคารแห่งประเทศไทย ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงของโลก บวกกับสถานการณ์โรคโควิด-19 รวมทั้งปัญหาโครงสร้างเดิมของสังคมที่มีความเหลื่อมล้ำ และปัญหาสิ่งแวดล้อม ยิ่งซ้ำเติมผู้คนในสังคมไทยมากขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมา

การเสวนาในหัวข้อ "ใครจะอยู่รอดในสังคม และจะอยู่รอดอย่างไรที่ยั่งยืน"

เศรษฐกิจไทยเติบโตแบบไม่สมดุล ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการท่องเที่ยวหรือการส่งออก เมื่อมาเจอวิกฤติโควิด-19 จึงปรับตัวไม่ทัน ทั้งภาคการผลิตและภาคแรงงานก็ยังอยู่ในโลกยุคเก่า จึงเกิดปัญหาในการพัฒนาและสร้างรายได้ นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบไปถึงเด็กจบใหม่และคนทำงานบางส่วนที่จะต้องออกจากงานประจำ

"การปรับตัวไม่ใช่เรื่องง่าย โดยเฉพาะการปรับตัวในส่วนของโครงสร้างทางเศรษฐกิจ แต่ก็ไม่ใช่เป็นไปไม่ได้ บางประเทศสามารถทำได้อย่าง เช่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ และจีน ดังนั้น ต้องตระหนักรู้ ยอมรับปัญหาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริง และต้องทำความเข้าใจว่าจะอยู่อย่างเดิมไม่ได้ ต้องปลดล็อกเพื่อเพิ่มศักยภาพของตัวเอง เชื่อว่าคนไทยเก่ง และพร้อมที่จะปลดปล่อย ถ้าได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ซึ่งเห็นด้วยกับประโยคที่ปิดทองฯ นำเสนอคือ คิดรู้ เรียนรู้ ทำรู้ โดยจะต้องลงมือทำให้เกิดขึ้นจริง"

ในงานเดียวกันนี้ ดร.วิรไท สันติประภพ กรรมการมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และ ศ.ดร.ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ที่ปรึกษาสถาบัน

ดร.วิรไท สันติประภพ
กรรมการมูลนิธิปิดทองหลังพระ
สืบสานแนวพระราชดำริ

ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ร่วมกันพูดคุยในหัวข้อ **"ใครจะอยู่รอดในสังคม และจะอยู่รอดอย่างไรที่ยั่งยืน"** โดย ดร.วิรไท เกริ่นว่า คงไม่มีคำตอบที่ฟันธงได้ชัดเจนว่าใครจะอยู่รอดในสังคม และจะอยู่รอดอย่างไรที่ยั่งยืน เพราะโลกมีความไม่แน่นอนสูง มีความผันผวนสูง แต่วิกฤติโควิดครั้งนี้ไม่ใช่วิกฤตครั้งแรกและครั้งสุดท้ายของไทย เนื่องจากเคยเผชิญมาแล้วเมื่อปี 2540 เพียงแต่ครั้งนี้กระทบวิถีชีวิตของทุกคน โจทย์ที่ถามว่าใครจะอยู่รอด ใครจะยั่งยืน อยู่ที่ว่าใครจะสามารถปรับตัวให้รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงนั้นได้ ซึ่งจะต้องสร้างภูมิคุ้มกันในหลากหลายรูปแบบ

"หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง รัชกาลที่ 9 หลักสำคัญคือ พอประมาณ สมเหตุสมผล และสร้างภูมิคุ้มกัน จะเห็นได้ว่าวิกฤติรอบนี้ สิ่งที่จะต้องเน้น คือ มิติที่ 3 การสร้างภูมิคุ้มกัน เนื่องจากโลกในวันข้างหน้าไม่แน่นอน และมีความผันผวนสูง จึงต้องสร้างภูมิคุ้มกัน พร้อมกับหลักคุณธรรม ทั้งอดทน วิริยะ ซื่อสัตย์ และมีความรอบรู้ และในโลกแห่งความเป็นจริงจะมีอาชีพเดียวไม่ได้ จะต้องกระจายความเสี่ยง และต้องปรับตัว"

ดร.วิรไท บอกด้วยว่า จากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ฐานะทางการคลังของประเทศอ่อนแอลง ซึ่งภาครัฐเองยังต้องมีภาระหลายอย่าง ทั้งในการดูแลผู้สูงอายุ ขณะที่ภาคเศรษฐกิจใหญ่ก็จะให้ภาครัฐดูแล ดังนั้น จะทำอย่างไรให้คนไทยพึ่งพาตัวเองได้ และมีแต้มต่อที่จะสร้างศักยภาพในการแข่งขันได้ นอกจากนี้ภาครัฐต้องกระจายอำนาจและให้น้ำหนักในการพัฒนาเชิงพื้นที่มากขึ้น เพราะแต่ละพื้นที่มีความหลากหลาย โดยทำให้เกิดแพลตฟอร์มที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายและต่อยอดได้ เพื่อจะทำให้เกษตรกรในเมืองรองสามารถพัฒนาและเติบโตได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังควรสนับสนุนประชาชนในท้องถิ่นที่ต้องการการ reskill และ upskill เพื่ออำนวยให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

ด้าน ศ. ดร.ชาติชาย มองว่า ประชาชนในพื้นที่มีความหลากหลายและมีความรู้ แต่คนในพื้นที่อาจจะต้องเปลี่ยนวิธีคิดที่จะพึ่งพาภาครัฐอย่างเดียว จะต้องทำให้ประชาชนเชื่อมั่นในศักยภาพของตัวเองและให้ภาครัฐร่วมคิดร่วมสนับสนุนเท่านั้น ที่ผ่านมาองค์กรปกครอง

ศ. ดร.ชาติชาย ณ เชียงใหม่
ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรม
ปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

ท้องถิ่นยังไม่ค่อยได้ช่วยดูแลชุมชนในเรื่องเศรษฐกิจมากนัก ดังนั้นภาครัฐควรเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามาดูแล โดยเฉพาะเรื่องอาชีพการทำมาหากิน *"ในหลวง รัชกาลที่ 9 พระราชทานแนวพระดำริไว้หลายอย่างทั้ง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ ฯลฯ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าคนเราจะพัฒนาตัวเองได้นั้นต้องรู้จักทำชีวิตให้ประสบความสำเร็จ จะทำกิจการใดต้องมีความวิริยะ อุตสาหะ ไม่ย่อท้อ จะทำให้รอดตัวได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ จะต้องสำรวจตัวเองด้วยว่ามีภูมิคุ้มกันที่ดีหรือยัง ไม่ว่าจะเป็นภูมิคุ้มกันด้านสุขภาพ ด้านการเงิน และด้านสังคม รวมถึงทุกเรื่องที่อยู่รอบๆ ตัว"*

ทั้งหมดนี้คงทำให้ได้เห็นชัดเจนแล้วว่าแนวพระราชดำริในเรื่องต่างๆ ของในหลวง รัชกาลที่ 9 สามารถนำพาคนไทยฟันฝ่าบรรดาวิกฤติน้อยใหญ่ได้อย่างยั่งยืน

ทำน้อยได้มาก

750 เมตร แห่งความสุขของชุมชนบ้านหนองจิก แห่งแก่งกระจาน

"น้ำมี แต่คลองส่งน้ำมันพัง กว่าจะมาถึงที่นาน้ำก็หายหมด แทบไม่เหลือเลย" นายเสน่ห์ พันธ์นัน ผู้ใหญ่บ้าน ม.6 บ้านหนองจิก ต.วังจันทร์ อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี บอกเล่าถึงสภาพความลำบากในการทำการเกษตรในอดีต ที่แม้จะมีอ่างเก็บน้ำบ้านซ่องพร้อมระบบส่งน้ำ แต่เมื่อใช้งานไปนานวันเข้า คลองส่งน้ำก็ทรุดโทรม แตกพัง ทำให้ใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

"น้ำจากอ่างเก็บน้ำถ้าไม่แล้งจัด ชาวบ้านก็พอใช้ทำนาได้อยู่ แต่พอคลองส่งน้ำพัง น้ำก็ไหลออกด้านข้างหมด บางทีคนที่อยู่ไกลก็ได้น้ำน้อย หรือรอนานหลายวันกว่าน้ำจะเข้าที่นาตัวเอง ก็เลยลำบากมาก อยากจะซ่อมให้กลับมาใช้ได้เหมือนเดิม แต่ไม่มีงบประมาณ ก็เป็นแบบนี้อยู่หลายปี"

จนในปี 2563-2564 สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ร่วมกับจังหวัดเพชรบุรี ดำเนิน *"โครงการฝ่าวิกฤตด้วยเศรษฐกิจและสังคมฐานรากให้พัฒนาก้าวไปตามแนวพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี"* ที่นอกจากจะช่วยดำเนินการซ่อมแซมแหล่งน้ำที่ชำรุดเสียหายให้กลับมามีประสิทธิภาพแล้ว ยังบรรเทาความเดือดร้อนจากผู้ว่างงานที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ให้มีรายได้ด้วยการเป็นผู้ประสานงานโครงการด้วย

ตอนนั้นทาง อบต.วังจันทร์ มาแจ้งว่า โครงการนี้มีงบประมาณซ่อมแซมแหล่งน้ำที่เสียหายอยู่ ลองยื่นขอไปดูไหม ซึ่งจะมีงบประมาณมาให้ แต่ชาวบ้านต้องลงแรงซ่อมแซมเอง ทางเกษตรกรผู้ใช้น้ำก็ได้ทำประชาคมกันและมีความเห็นตรงกันว่า ถ้าได้งบประมาณมาซ่อมแซมจะเกิดประโยชน์อย่างมาก จึงตกลงทำเรื่องเสนอขออนุมัติไป และได้รับเลือกเป็น 1 ใน 3 โครงการของจังหวัดเพชรบุรี

จุดปล่อยน้ำเข้าพื้นที่การเกษตร

โครงการขยายท่อส่งน้ำเพื่อการเกษตร ม.6 บ้านหนองจิก ต.วังจันทร์ อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี จึงได้เริ่มดำเนินการโดยใช้งบประมาณในการซ่อมแซม 350,000 บาท ซึ่งเกษตรกรได้สละแรงงานจำนวน 80 คน ในการซ่อมแซม และใช้เวลาเพียง 1 วัน การดำเนินการขยายท่อส่งน้ำเพื่อการเกษตร ระยะทาง 750 เมตร จากอ่างเก็บน้ำของชุมชนสู่พื้นที่การเกษตรก็แล้วเสร็จด้วยความร่วมมือร่วมใจของชุมชน โดยมีเกษตรกรรับประโยชน์ 130 ราย พื้นที่รับประโยชน์ 250 ไร่ คาดการณ์รายได้หลังจากพัฒนาระบบน้ำเฉลี่ยไร่ละ 7,000 บาท รวมเป็น 1,7500,000 บาทต่อปี

"ถือเป็นโครงการที่ช่วยเกษตรกรได้เยอะมาก จากแต่ก่อนรอน้ำกันหลายวัน แต่ตอนนี้ไม่ถึงวันน้ำก็มาถึงที่นาเลย นอกจากจะสะดวกแล้ว ผลผลิตข้าวก็ดีขึ้น เพราะได้รับน้ำอย่างเพียงพอ ต่อไปนี้ก็เหลือแต่คอยบำรุงดูแล ไม่ให้ท่อส่งน้ำชำรุดอีก ก็คงใช้กันไปได้อีกนาน ถือว่าทำน้อย ได้มากจริงๆ" นายเสน่ห์ กล่าวทิ้งท้าย

ทั้งนี้ *"โครงการฝ่าวิกฤตด้วยเศรษฐกิจและสังคมฐานรากให้พัฒนาก้าวไปตามแนวพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี"* นั้น ได้ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำขนาดเล็กที่ชำรุดเสียหายอีกหลายโครงการ ใน 3 อำเภอ ได้แก่ อ.แก่งกระจาน อ.ชะอำ และ อ.บ้านลาด เป็นต้น

มะพร้าว น้ำหอม ต้นเตี้ย

พืชเศรษฐกิจ
เติมชีวิตหลังเกษียณ
อย่างยั่งยืน

“ใจคิดอยากปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่ตนเอง เพราะให้ผลตอบแทนระยะยาว ไม่เหมือนการปลูกอ้อยปลูกมันที่ต้องปรับพื้นที่กันตลอดทุกรอบการปลูก”

คือความคิดของพันโท วิรัตน์ วงศ์สถิตย์ ประธานกลุ่มมะพร้าวน้ำหอม ต.ทุ่งโป่ง อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น ที่ตัดสินใจจะใช้ชีวิตช่วงหลังเกษียณอายุราชการทหารในการเป็นเกษตรกรเต็มตัว และเล็งเห็นว่ากลุ่มผู้บริโภคในจังหวัดขอนแก่นมีความต้องการมะพร้าวน้ำหอมค่อนข้างมาก และในพื้นที่เกษตรกรไม่นิยมทำสวนมะพร้าวกันนัก ส่วนใหญ่นำเข้ามาจากจังหวัดใกล้เคียงมาขายในพื้นที่ การปลูกมะพร้าวน้ำหอมน่าจะตอบโจทย์อาชีพหลังเกษียณราชการและสามารถสร้างรายได้ให้ในอนาคต

พันโท วิรัตน์เล่าถึงอดีตว่า เดิมทีชาวบ้านที่ทุ่งโป่งก็นิยมปลูกมะพร้าวไว้ตามหัวไร่ ปลายนา ส่วนใหญ่ต้นสูง หรือบางต้นยอดด้วน ไม่มีผลผลิต และดินมีสภาพแย่มาก เพราะสมัยก่อนปลูกอ้อย ปลูกมันสำปะหลัง มีการใช้ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลงอย่างหนักหน่วง แต่ในปี 2561 สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ปลูกมะพร้าวน้ำหอม ด้วยความที่สนใจในมะพร้าวน้ำหอมอยู่ก่อนแล้ว จึงได้เข้าร่วมเป็นหนึ่งในเกษตรกร **“โครงการปลูกมะพร้าวน้ำหอมต้นเตี้ยเชิงพาณิชย์”** ซึ่งปิดทองหลังพระ ได้เชื่อมโยงกับ CP ในการนำเกษตรกรอบรม ให้ความรู้ต่างๆ ในการผลิตมะพร้าวน้ำหอม ตั้งแต่วิธีการปลูก การเตรียมดิน วิธีป้องกันโรคและแมลง รวมถึงช่องทางการตลาด และได้มีการจัดตั้ง **“กลุ่มมะพร้าวน้ำหอม ต.ทุ่งโป่ง”** ด้วย

แม้หลายคนจะบอกว่า พันโท วิรัตน์นั้นคิดผิดที่ปลูกมะพร้าว เพราะต้องใช้เวลานาน 5-6 ปี ถึงจะเก็บผลผลิตจำหน่ายได้ แต่ด้วยความเอาใจใส่และตั้งใจบวกกับมีปิดทองหลังพระฯ คอยเป็นพี่เลี้ยงแนะนำวิธีการปลูก ช่วยดูสภาพแวดล้อม รวมไปถึงการจัดหาแหล่งน้ำ ทำให้ระยะเวลาเพียง 20-30 เดือน มะพร้าวน้ำหอมเริ่มมีผลผลิตให้เก็บขายและสร้างรายได้หลักหมื่นบาทต่อเดือน

มะพร้าวน้ำหอมต้นเตี้ยลูกดก

แม้พันโท วิรัตน์จะเริ่มมีรายได้จากการขายมะพร้าวและเริ่มมีความชำนาญในการผลิตมะพร้าวน้ำหอมแล้ว แต่ปิดทองหลังพระฯ ยังคงคอยให้คำปรึกษา และยังช่วยหาตลาดจำหน่ายผลผลิตให้กับกลุ่มมะพร้าวน้ำหอม ต.ทุ่งโป่ง อย่างต่อเนื่อง ส่งผลทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง มีสมาชิก 89 ราย พื้นที่ปลูก 221 ไร่ ซึ่งผลจากการส่งเสริมให้ชาวบ้านมีอาชีพ สมาชิกได้เรียนรู้การจัดการผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ศึกษาการตลาดให้เกิดความชำนาญ เมื่อผลผลิตของกลุ่มสมาชิกสามารถจำหน่ายได้ จะช่วยลดจุดเสี่ยงการค้าขายที่ขาดทุน ร่วมกันซื้อ ร่วมกันขาย มีรายได้ที่ชัดเจน เป็นอีกวิถีหนึ่งที่ปิดทองหลังพระฯ ได้เข้าไปสร้างภูมิคุ้มกันชีวิตให้กับเกษตรกรได้อย่างยั่งยืน

เทคนิคง่ายๆ ได้มะพร้าวลูกดก

1 ระยะแรก เริ่มจากปรับพื้นที่ด้วยการไถปรับหน้าดิน ผึ่งแดด ล่อให้วัชพืชงอก ในห้วงที่รอไถปรับหน้าดิน การไถช่วงที่ 2 จะห่างจากช่วงแรก 45 วัน ครั้งนี้ไถกลับหน้าดินอีกครั้ง พร้อมยกร่อง ใส่ปุ๋ยคอก โดโลไมต์ แคลเซี่ยม โบรอน เพื่อสร้างความอุดมสมบูรณ์ในดิน แล้วขุดหลุมระยะห่าง 6X6 เมตร ลึก 50 เซ็นติเมตร ก้นหลุมรองด้วยปุ๋ยคอกผสมแกลบดิบ วัชพืชแห้ง จากนั้นนำดินมากลบและยกดินให้เป็นเนินสูงเหนือหน้าดิน จากนั้นนำพันธุ์มะพร้าวมาปลูกให้เอียง 45 องศา หันยอดไปทางทิศตะวันออก แล้วกลบดินเพียงครึ่งลูกมะพร้าว โดยช่วงแรกควรให้น้ำทุกวัน

2 หลังปลูกมะพร้าวได้ 20 วัน ใส่ปุ๋ยสูตร 16-16-16 ห่างโคนต้น 1 ฟุต ในช่วงนี้สิ่งสำคัญที่สุดคือ กำจัดวัชพืชรอบๆ โคนมะพร้าว พร้อมทั้งหาชันโรงมาเลี้ยง เพื่อช่วยทำหน้าที่ผสมเกสร ให้มะพร้าวติดลูกดก

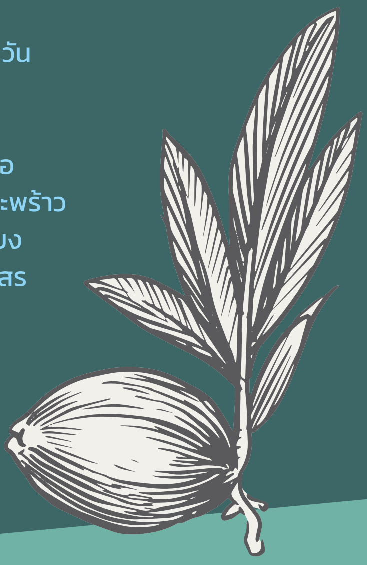

3 ระหว่างรอมะพร้าวโต พื้นที่รอบๆ สามารถปลูกพืชอายุสั้น เช่น มันแกว พริก มะเขือ ผักนานาชนิด นำไปขายทำให้สามารถมีรายได้เสริม ระหว่างรอมะพร้าวโตได้ แต่เมื่อมะพร้าวเริ่มโต จะต้องหยุด เพราะใบมะพร้าวจะบดบังแสงแดด ทำให้พืชผักที่ปลูกไว้โตช้า และยังเสี่ยงต่อการระบาดจากแมลงศัตรูพืช

ต่อยอดพัฒนา สู่หลาก "แบรนด์" จากผลิตภัณฑ์ชุมชน

กล้วยส้มฉาบ ณ ทุ่งข้าวปวง

บ้านแม่กอน ต.ทุ่งข้าวพวง อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ หนึ่งในพื้นที่ตามแผนงานพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ (พชร.) 3 จังหวัดชายแดนภาคเหนือ ชูจุดเด่นสินค้าชุมชน สร้างแบรนด์ *"กล้วยส้มฉาบ ณ ทุ่งข้าวปวง"* รสชาติแตกต่าง ใช้พันธุ์กล้วยโบราณประจำถิ่นภาคเหนือ กลิ่นหอม รสอมเปรี้ยว สร้างมูลค่าเพิ่มจากผลผลิตที่มีอยู่ในท้องถิ่น ช่วยให้ชุมชนมีรายได้เสริมนอกเหนือจากการเกษตรที่ทำอยู่แล้ว นอกจากนำกล้วยส้มมาทำ *"ข้าวต้มมัด"* แล้ว ชาวบ้านยังนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่ผสมผสานความรู้ของคนรุ่นใหม่เข้าไป กลายมาเป็น *"กล้วยส้มฉาบ"* หลากรสที่หอมหวานตามธรรมชาติอีกด้วย

สนใจอุดหนุนผลิตภัณฑ์ *"กล้วยส้มฉาบ ณ ทุ่งข้าวปวง"* ของชาวบ้านและเกษตรกรบ้านแม่กอน ติดต่อได้ที่

โทร. 06-2525-6289

หรือ inbox ผ่านเพจเฟซบุ๊ก ณ ทุ่งข้าวปวง

"HOEM" ชาดอกกาแฟ โป่งลึก-บางกลอย

กาแฟเป็นพืชทางเลือกหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานและปิดทองฯ เพื่อให้เกษตรกรปลูกในพื้นที่ต้นแบบบ้านโป่งลึก-บางกลอย อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ด้วยสภาพพื้นที่ที่เหมาะสม ซึ่งนอกจากผลผลิตเมล็ดกาแฟที่ชุมชนส่งจำหน่ายให้กับผู้รับซื้อแล้ว ยังพัฒนาแบรนด์กาแฟ "HOEM" และชาดอกกาแฟ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งผลิตภัณฑ์แปรรูปกาแฟที่ได้รับความสนใจ เนื่องจากชาดอกไม้มีกลิ่นหอมเฉพาะตัวและมีสรรพคุณของสารต้านอนุมูลอิสระในปริมาณสูง ช่วยป้องกันมะเร็ง ลดไขมันในเลือด ไม่มีแทนนินและกาเฟอีน

ท่านใดสนใจ สามารถสั่งซื้อผลิตภัณฑ์จากกาแฟได้ที่คุณว้า โทร. 08-1178-4896

ไก่ประดู่หางดำ มข.55

ไก่ประดู่หางดำ มข.55 สายพันธุ์ไก่ที่ถูกพัฒนาขึ้นโดยศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ (ไก่พื้นเมือง) มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อให้เกิดไก่ที่มีคุณลักษณะเด่น 3 ประการ คือ "โตไว ไข่ดก อกกว้าง" เหมาะสมที่จะสนับสนุนให้เกษตรกรเลี้ยงเพื่อต่อยอดพัฒนาอาชีพสร้างรายได้ให้กับราษฎรในพื้นที่ต้นแบบปิดทองหลังพระฯ จังหวัดขอนแก่น เพราะเลี้ยงง่าย โตไว สามารถหาพันธุ์พืชท้องถิ่นเพื่อทำอาหารซึ่งช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ หากสนใจไก่ประดู่หางดำ มข.55 สามารถติดต่อได้ที่ คุณชะอม โทร. 08-9927-0082

ยังผลิตภัณฑ์ดีๆ ที่น่าสนใจของเกษตรกรในพื้นที่ต้นแบบปิดทองฯ อีกมากมาย แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า